

DERS ÖZETİ • BİRLİKTE YAŞAMAK

Gruplarda ve Sosyal Hayatta İletişimin Önemi

Dâhil olduğun **gruplarda** ve günlük hayatta sağlıklı **iletişim** kurmak, anlaşmazlıkları azaltır ve birlikte yaşamayı güçlendirir.

1 İletişim ve Öğeleri

- İletişim: duygu, düşünce ve bilgi aktarımı
- Gönderici: iletiyi hazırlayıp gönderir
- İleti: aktarılan bilgi ya da duygu
- Kanal: iletinin ulaştığı yol
- Alıcı ve geri bildirim: ileti alınır, tepki verilir

2 Etkili İletişim Becerileri

- Empati: karşındakinin yerine geçmek
- Etkin dinleme: sözünü kesmeden dinlemek
- Ben dili: durum + duygum + isteğim
- Beden dili: duruş ve göz teması
- Farklılıklara saygı: herkesi dinlemek

3 İletişim Engelleri

- Sözünü kesmek
- Alay etmek, lakap takmak
- Emir vermek, yargılamak
- Bağırarak, telefonla ilgilenmek

4 Kitle İletişim Araçları

- Basılı: gazete, dergi
- Görsel-ışitsel: radyo, televizyon
- Dijital: internet, sosyal medya
- Aynı anda çok kişiye ulaşır

Ben Dili – Sen Dili Dönüşümü

Sen dili	Ben dili
Sen hep eşyalarımı izinsiz alıyorsun!	Kalemimi sormadan aldığımda endişeleniyorum; sorar mısın?
Sen grupta hiçbir şey yapmıyorsun.	Sunuma yetişemeyeceğiz diye kaygılanıyorum; yardım eder misin?
Sus da ben konuşayım!	Fikrimi bitirmek istiyorum, sonra seni dinlerim.

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

Gruplarda ve Sosyal Hayatta İletişimin Önemi: adım adım 5 örnek

ÖRNEK 1 ÖRNEK 1 - KAVRAM EŞLEŞTİRME

Zeynep, arkadaşı Ali'nin maçı kaybettiği için üzgün olduğunu fark edip "senin yerinde olsam ben de üzülürdüm" dedi.

- 1 Zeynep kendini Ali'nin yerine koyuyor.
- 2 Olaya Ali'nin gözünden bakıyor.

Cevap: Bu davranış empatidir.

ÖRNEK 2 ÖRNEK 2 - BEN DİLİ SEÇME

Hangisi ben dilidir? a) "Sen hiç sözünü tutmuyorsun." b) "Geç kalınca kendimi değersiz hissettim." c) "Bir daha geç kalma!"

- 1 a ve c karşdakini suçluyor ya da emrediyor.
- 2 b cümlesi durumu ve duyguyu anlatıyor.

Cevap: b seçeneği ben dilidir.

ÖRNEK 3 ÖRNEK 3 - GRUP İLETİŞİMİ

Sınıf başkanlığı seçiminde her aday konuşurken diğerleri dinliyor, sorular sırayla soruluyor. Bu durum neyi gösterir?

- 1 Her aday sözünü tamamlayabiliyor.
- 2 Sorular sırayla, kesilmeden soruluyor.

Cevap: Saygılı dinleme, ortak karar almayı kolaylaştırır.

ÖRNEK 4 ÖRNEK 4 - KİTLE İLETİŞİM ARACI

Bir belediye su kesintisini aynı anda binlerce kişiye duyurmak istiyor. Hangi araçlar uygundur?

- 1 Mesaj aynı anda çok kişiye ulaşmalı.
- 2 Yüz yüze konuşma bu kadar kişiye yetmez.

Cevap: Yerel radyo, televizyon ve resmî internet sitesi uygundur.

ÖRNEK 5 ÖRNEK 5 - BEDEN DİLİ

Mert arkadaşını dinlerken kollarını kavuşturup pencereden dışarı bakıyor. Bu duruş ne anlatır?

- 1 Göz teması yok, karşıya dönük değil.
- 2 Kollar kavuşturulmuş, kapalı duruş.

Cevap: Mert'in beden dili, sözleriyle çelişen kapalı bir duruştur.

MİNİ TEST

Gruplarda ve Sosyal Hayatta İletişimin Önemi: 10 soruda kendini dene

Ad Soyad: _____

Tarih: _____

Doğru / Yanlış: _____

1. İletişim sürecinde iletiyi hazırlayıp gönderen kişiye ne denir?

- A) Gönderici B) Alıcı
C) Kanal D) Geri bildirim

3. "Geç kalınca kendimi değersiz hissettim." cümlesi hangi dile örnektir?

- A) Sen dili B) Emir dili
C) Ben dili D) Yargı dili

5. Arkadaşının üzüldüğünü fark edip onun yerine geçerek düşünmeye ne denir?

- A) Empati B) Sempati
C) Etkin dinleme D) Beden dili

7. Hangisi bir iletişim engelidir?

- A) Sırayla konuşmak B) Rica etmek
C) Sözünü kesmek D) Soru sormak

9. Bir belediye su kesintisini binlerce kişiye aynı anda duyurmak istiyor. En uygun araç hangisidir?

- A) Yerel televizyon B) Yüz yüze konuşma
C) Not bırakmak D) Fısıldaşmak

2. Öğretmenin sınıfa sözlü ve panoya yazarak duyurduğu ödev bilgisi hangi ögedir?

- A) Gönderici B) İleti
C) Alıcı D) Geri bildirim

4. "Sen hiç sözünü tutmuyorsun!" cümlesi hangi dile örnektir?

- A) Ben dili B) Soru dili
C) Rica dili D) Sen dili

6. Hangisi etkin dinlemenin bir parçasıdır?

- A) Telefonla ilgilenmek B) Göz teması kurmak
C) Sözünü kesmek D) Başka yere bakmak

8. Dört kişilik bir grup ödevinde hiç konuşmayan arkadaşına soru sormak neyi gösterir?

- A) Sözünü kesmeyi B) Alay etmeyi
C) İletişim engelini D) Farklılıklara saygıyı

10. Sosyal medyada bir arkadaşına yazdığın mesaj için hangisi doğrudur?

- A) Sadece o görür, hep gizli kalır
B) Çok kişiye ulaşabilir, kalıcı olabilir
C) Hiçbir zaman kaydedilmez
D) Yalnızca sözlü iletişimidir

Cevap anahtarı

1. A · İletiyi hazırlayıp gönderen kişi göndericidir.
3. C · Cümle durumu ve duyguyu anlattığı için ben dilidir.
5. A · Kendini karşıdakinin yerine koymak empatidir.
7. C · Sözünü kesmek iletişimin tam ulaşmasını engeller.
9. A · Televizyon aynı anda çok kişiye ulaşan bir kitle iletişim aracıdır.

2. B · Aktarılan ödev bilgisi iletidir.
4. D · Cümle karşıdakini suçladığı için sen dilidir.
6. B · Göz teması kurmak etkin dinlemeyi gösterir.
8. D · Konuşmayan arkadaşına söz vermek farklılıklara saygı gösterir.
10. B · Sosyal medya mesajı çok kişiye ulaşabilir ve kalıcı olabilir.

Konunun tam anlatımı ve daha fazla soru:

tahtaapp.com/blog/dersler/7-sinif-sosyal-bilgiler-gruplarda-ve-sosyal-hayatta-iletisimin-onemi-konu-anlatimi